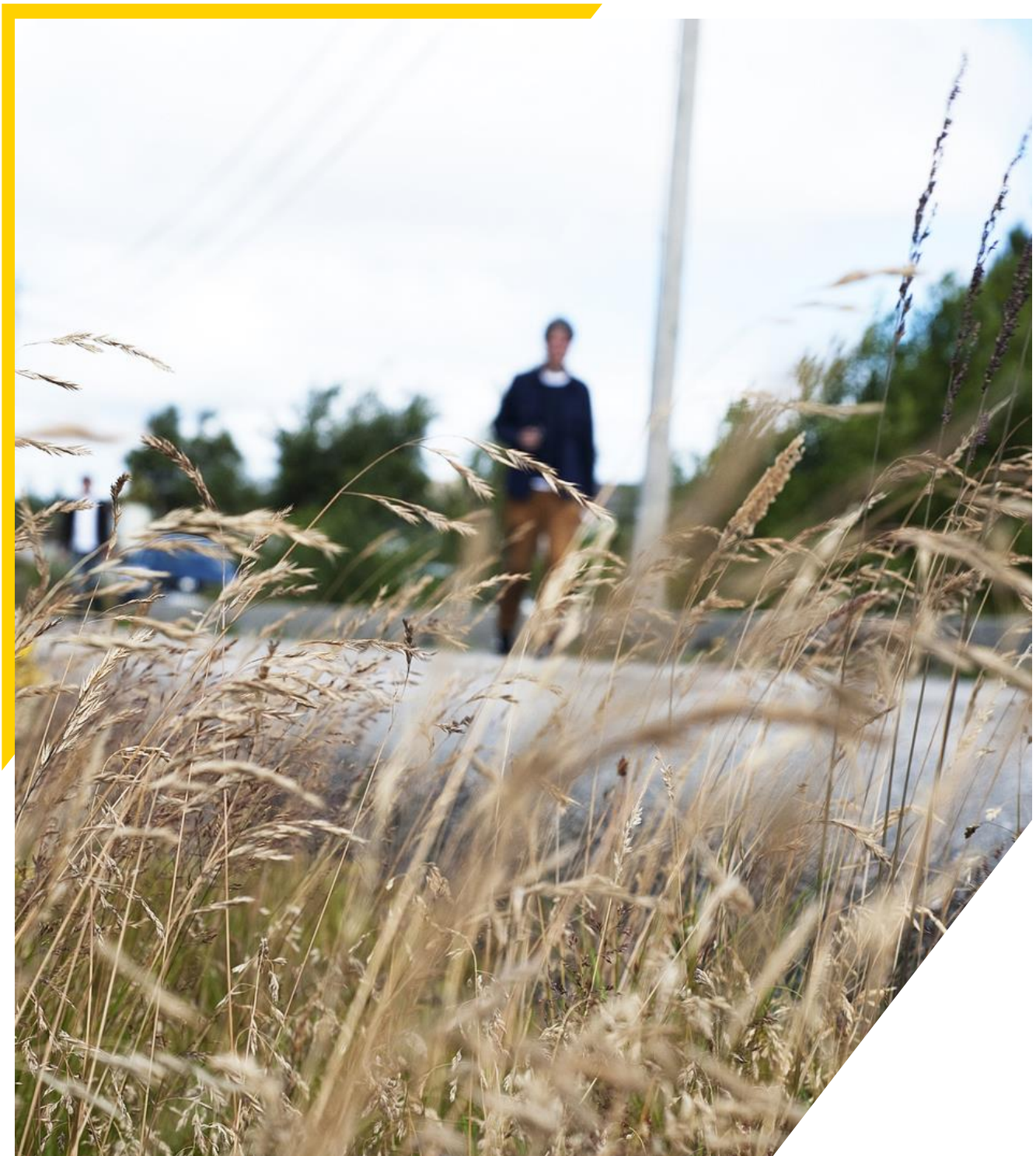

Ungdommens planprogram 2014

Vedteke av Ungdommens fylkesting 26.01.2014

UNGDOMMENS FYLKESTING
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Innhold

Visjon og verdier for Ungdommens fylkesting	3
Visjon.....	3
Verdier	3
Del 1: Satsingsområde	4
Del 2: Mål for perioden	5
Opplæring og helse	5
Kultur og ressurs	5
Samferdsel	5
Eigen organisasjon	5
Del 3: Tiltak	6
Opplæring og helse	6
Kultur og ressurs	8
Samferdsel	9
Eigen organisasjon	10

Visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting

Visjon

Ungdom fører Hordaland vidare

Verdiar

Involverande

Vi er bindeleddet mellom ungdom i Hordaland og fylkeskommunen. Vi fokuserer på eit godt samarbeid og aktiv inkludering av ungdom i politikken.

Framtidsretta

Vi ser framover og påverkar politikken i Hordaland til det beste for ungdom i framtida.

Slagkraftig

Vi kjempar hardt for at ungdom skal bli høyrd og få størst mogleg påverknadskraft i fylkespolitikken.

Del 1: Satsingsområde

Første del av Ungdommens planprogram er dei prioriterte satsingsområda. Ungdommens fylkesutval har, i følgje vedtektene, eit særskild ansvar for å arbeide med dei prioriterte satsingsområda. Både målet for perioden (del 2) og dei tilhøyrande tiltaka (del 3) utgjer eit satsingsområde.

1. Tilbakemelding frå elevar i skulen er særskild viktig. Tiltak som anonyme undervisningsevalueringar og/eller klagerett på vurdering av førstetermin bør vidareførast og innførast på skular der dette ikkje allereie finns. I tillegg meiner bør det innførast klagerett ved munnleg eksamen. Og UFT går imot offentleggjering av karakterar i den vidaregåande skulen.

- a. UFU skal be Opplæringsavdelinga om ein orientering om anonyme undervisningsevalueringar, klagerett på karakterar ved første termin, klagerett på munnleg eksamen og offentleggjering av karakterar.
- b. UFU skal ved trong ta kontakt med politikarar for å ta sakene vidare i Opplæring- og helseutvalet.
- c. UFU skal arbeide for at alle elevar i vidaregåande opplæring anonymt skal evaluere undervisningseigenskapane til alle sine faglærarar kvar termin.

2. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.

- a. UFT meiner at prisen på ungdomskort ikkje bør overskride 45% av pris for periodeskyss for vaksne per måned.
- b. UFU skal jobbe for at det skal vere studentrabatt på all kollektivtransport i fylket, samt at den skal gjelde uavhengig av kor mange sonar ein kryssar.
- c. UFU skal jobbe for at barnepreis på kollektivtransport i fylket skal gjelde til fylte 18 år.
- d. UFU bør ta sikte på å korte ned grensa for SkuleSkyss.
- e. UFU skal jobbe for at ungdomskortet gjelder både lokaltog og regionaltoget innanfor fylket.

3. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.

- a. UFU skal hjelpe med oppretting og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
- b. UFU skal fremje eit sterkt samarbeid mellom UR/UKS og UFU gjennom god kontakt og dialog mellom UR/UKS og deira fadder i UFU.
- c. UFU kan utarbeide og formidle ein brosjyre til hjelp i arbeidet i eit ungdomsråd/ungdommens kommunestyre.

4. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Gjennom desse organa skal ungdom ha reell innflytelse. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarandre. Medverknadsorganane på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med ungdom.

- a. UFU skal arbeide aktivt, og helst saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan, for å fremje saka.
- b. UFU vil vere ein bidragsytar for å vere med å utarbeide retningslinjer for medverknadsorganane.

5. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

- a. UFU skal utarbeide ein betre heimeside med meir informasjon.
- b. UFU skal leggje ut minimum ein sak kvar veke.
- c. UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, på fylkeshuset, kulturmønstringa, osv.
- d. UFU skal ha minst fire sakar i media i løpet av 2014.
- e. UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
- f. UFU skal presentere seg og sakane til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av 2014.

Del 2: Mål for perioden

Andre del av Ungdommens planprogram er Ungdommens fylkesting sine mål for perioden. Dette er overordna mål over kva ungdommen i fylket ønskjer å oppnå.

Opplæring og helse

UFT meiner..

1. Studierettleiingstenesta og rådgivingstenesta i fylket bør betrast gjennom mellom anna innføring av samkjørt studierettleiingsteneste, anonym rådgivarevaluering, og/eller ein rådgivingsteneste der alle elevar vert kalla inn til rådgiving for vidare studieeval.
2. Tilbakemelding frå elevar i skulen er særskild viktig. Tiltak som anonyme undervisnings-evalueringar og/eller klagerett på vurdering av førstetermin bør vidareførast og innførast på skular der dette ikkje allereie finns. I tillegg meiner bør det innførast klagerett ved munnleg eksamen. Og UFT går imot offentleggjering av karakterar i den vidaregåande skulen.
3. Det skal ikkje leggjast opp til utgifter for den enkelte elev i opplæringa som går utover det eit grunnstipendstipend dekkjer, verken ved skulemateriell eller gjennom kopi- og utskriftsavgift.
4. Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet/studiestaden.
5. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 20 prosent.
6. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovlig grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.
7. Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.
8. All ungdom skal ha enkel tilgang til praktisk informasjon frå skulen.

Kultur og ressurs

UFT meiner..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv.

2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og forbetrast.
3. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

Samferdsel

UFT meiner..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.
2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
3. Utvidinga av ordninga Trygt Heim skal halde fram, og UFT ynskjer at den skal gjelde i heile fylket og til utvida klokkeslett.
4. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.

Eigen organisasjon

UFT meiner..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.
2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.
3. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Gjennom desse organa skal ungdom ha reell innflytelse. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarandre. Medverknadsorgan på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med ungdom.
4. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

Kvart år skal Ungdommens fylkesutval rapportere om måla for perioden med informasjon, vurdering og forslag til tiltak for neste år.

Del 3: Tiltak

Tredje del av Ungdommens planprogram er tiltak. Denne delen heng saman med måla for perioden (del 2), slik at alle tiltaka er underlagt eit mål.

Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden, og vert vedteke for eitt år.

Opplæring og helse

UFT meiner..

- 1. Studierettleiingstenesta og rådgivingstenesta i fylket bør betrast gjennom mellom anna innføring av samkjørt studierettleiingsteneste, anonym rådgivarevaluering, og/eller ein rådgivingssteneste der alle elevar vert kalla inn til rådgiving for vidare studieval.**

- a. UFU skal be om ei orientering frå Opplæringsavdelinga angående dette punktet.
- b. UFU bør fremja eit forslag til Opplæringsavdelinga om at talet rådgivarar, samt deira stillingsprosent og tilgjengelegheit, skal reflektere talet elevar ved skulen dei er rådgivar på. Uavhengig av elevtalet bør skulane ha ein rådgivar med minimum 50% stilling. UFU skal og fremja eit forslag om dette i budsjettet for 2014.

- 2. Tilbakemelding frå elevar i skulen er særst viktig. Tiltak som anonyme undervisningsevalueringar og/eller klagerett på vurdering av førstetermin bør vidareførast og innførast på skular der dette ikkje allereie fins. I tillegg meiner bør det innførast klagerett ved munnleg eksamen. Og UFT går imot offentleggjering av karakterar i den vidaregåande skulen.**

- a. UFU skal be Opplæringsavdelinga om ein orientering om anonyme undervisningsevalueringar, klagerett på karakterar ved første termin, klagerett på munnleg eksamen og offentleggjering av karakterar.
- b. UFU skal ved trong ta kontakt med politikarar for å ta sakene vidare i Opplæring- og helseutvalet.
- c. UFU skal arbeide for at alle elevar i vidaregåande opplæring anonymt skal evaluere undervisningseigenskapane til alle sine faglærarar kvar termin.

- 3. Det skal ikkje leggjast opp til utgifter for den enkelte elev i opplæringa som går utover det eit grunnstipendstipend dekkjer, verken ved skulemateriell eller gjennom kopi- og utskriftsavgift.**

- a. UFU skal be om ei orientering på dette området frå Opplæringsavdelinga.
- b. UFU bør ta saka vidare til politikarane dersom det er aktuelt.
- c. UFU skal jobbe for at elever ved utdanningstilbodet TAF skal ha garanti på sin skule-pc heile skulegongen.

- 4. Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet/studiestaden.**

- a. UFU skal be om ei orientering frå Opplæringsavdelinga angående justering av undervisningstilbodet for skuleåret 2014-2015, samt skrive ein uttale til saka når den skal opp i Opplæring- og helseutvalet.
- b. UFU skal be om ein orientering frå Opplæringsavdelinga angående skulebruksplanen og vil presentere si vurdering på neste UFT.

5. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.

- a. UFU skal be om ei orientering frå Opplæringsavdelinga om kva tiltak som vert gjort på dette området, samt kome med innspel om kva som kan gjerast for å oppnå målet.
- b. UFU skal arbeide for å opprette eit elev- og lærlingombod. UFU kan søkje å samarbeide med Elevorganisasjonen for å formulere eit forslag til korleis det kan gjerast og å spele det inn som eit forslag til budsjettet.
- c. UFU bør jobbe for å sikre at elevane som går på skular som baserer seg på nettbaserte bøker og læringsplattformer får tilbod om lærebøker i alle fag.

6. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovlig grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.

- a. UFU skal be om ei orientering frå Opplæringsavdelinga angående fråværsreglementet og handteringa av denne.
- b. UFU skal be Opplæringsavdelinga om å formulere ein meir brukarvenleg versjon av fråværsreglementet som kan brukast i det daglige av elevar og lærarar.
- c. UFU skal jobbe for at alle elevar og lærarar ved dei vidaregåande skulane i fylket skal vere opplyst om, og følgje, gjeldande fråværsreglement vedtatt av fylket, samt at praktiseringa av reglementet skal vere lik for alle.
- d. UFU kan jobbe for at elevar som besøker helsepersonell i skuletida skal få fråværet stryke ved framvising av dokumentasjon på visitt.

7. Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.

- a. UFU skal be om ei orientering frå Tannhelseavdelinga angående pris for ungdom og elevar ved vidaregåande skular i Hordaland, samt om eventuelle planer om å endre prisnivået.

8. All ungdom skal ha enkel tilgang til praktisk informasjon frå skulen.

- a. UFU skal gå i dialog med It's Learning, og påverke så mykje som mogeleg for at dei skal opprette ein app.

Kultur og ressurs

UFT meiner..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv.

a.	UFU skal be om ei orientering frå Regionalavdelinga angående folkehelseplanen.
b.	UFU skal føreslå førebyggjande tiltak mot rusmisbruk blant unge i fylket til folkehelse-planen.
c.	UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle skular skal tilby eit sunt mat- og drikketilbod.
d.	UFU skal føreslå innføring av skulefrukt i vidaregåande skule til folkehelseplanen.
e.	UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular i fylket blir pålagt å utarbeide ein plan mot mobbing, i samarbeid med skulen sine elever.
f.	UFU skal jobbe for at HFK skal opprette eit idrettskort som skal gi ungdom i Hordaland billigare tilbod på aktivitetar og rabattar på for eksempel offentlege symjehallar og store idrettsarrangement.

2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og forbetrast.

a.	UFU skal be om å få ein orientering frå Kulturavdelinga angående kulturtilbod for ungdom i Hordaland.
b.	UFU skal bidra til at kulturkortet og tilboda det gir skal halde fram og utvidast gjennom samarbeid med Kulturavdelinga.
c.	UFU skal jobbe for at det blir fleire kulturtilbod i skulen.
d.	UFU kan samarbeide med fylkeskommunen om å styrke, modernisere og gjere museum meir attraktive for ungdom
e.	UFU skal jobbe for at offentlege bygg skal bli lettare tilgjengelig for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet, ved å foreslå ein auka post i budsjettet for dette.

3. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

a.	UFU skal be om ein orientering frå Regionalavdelinga angående Klimaplanen.
b.	UFU skal kome med uttale til Klimaplanen når den rullerast kvart år.
c.	UFU skal be om å få ein plass i Klimarådet i Hordaland.

Samferdsel

UFT meiner..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.

- a. UFT meiner at prisen på ungdomskort ikkje bør overskride 45% av pris for periodeskyss for vaksne per måned.
- b. UFU skal jobbe for at det skal vere studentrabatt på all kollektivtransport i fylket, samt at den skal gjelde uavhengig av kor mange sonar ein kryssar.
- c. UFU skal jobbe for at barnepris på kollektivtransport i fylket skal gjelde til fylte 18 år.
- d. UFU bør ta sikte på å korte ned grensa for SkuleSkyss.
- e. UFU skal jobbe for at ungdomskortet gjelder både lokaltog og regionaltoget innanfor fylket.

2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.

- a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angående korleis avgangar er tilpassa skuletidene.
- b. UFU kan samarbeide med ungdomsråd og fylkeskommunen om utbetring av kollektivtransportavgangar i fylket, med særskilt fokus på avgangar i distrikta, tilpassa skuletider og korrespondanse mellom avgangar, både innanfor same transporttype og på tvers.
- c. UFU bør snakka med skyss om endring av busstider mellom Bergen og Voss med tanke på dagens situasjon der buss og tog går samstundes.
- d. UFU skal jobbe for at nattbuss tilbodet i fylket skal både opprettast og oppretthaldas, særskilt i distrikta.

3. Utvidinga av ordninga Trygt Heim skal halde fram, og UFT ynskjer at den skal gjelde i heile fylket og til utvida klokkeslett.

- a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angående Trygt Heim og planar rundt dette.
- b. UFU kan fremje forslag til endringar dersom det er aktuelt.

4. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.

- a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angående trafikksikring for ungdom.
- b. UFU skal halde seg orientert om sakar i Fylkestrafikksikringsutval i Hordaland og fremje sakar ved trong.

Eigen organisasjon

UFT meiner..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.

- a. UFU skal fremje eit nært samarbeid med dei ulike avdelingane og utvala i Hordaland fylkeskommune.
- b. UFU skal sjå til at det er ein kontaktperson i utvalet til dei tre politiske utvala i HFK; Kultur- og ressurs, Opplæring- og helse og Samferdsel.
- c. UFU skal førebu seg til alle møta og halde seg oppdatert om kva som er aktuelt for ungdom.
- d. UFU skal sjå til at alle føler seg velkommen til utvalet og at alle har ein moglegheit til å fremje si meining.

2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.

- a. UFU skal hjelpe med oppretting og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
- b. UFU skal fremje eit sterkt samarbeid mellom UR/UKS og UFU gjennom god kontakt og dialog mellom UR/UKS og deira fadder i UFU.
- c. UFU kan utarbeide og formidle ein brosjyre til hjelp i arbeidet i eit ungdomsråd/ungdommens kommunestyre.

3. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkes-kommunalt og nasjonalt nivå. Gjennom desse organa skal ungdom ha reell innflytelse. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarandre. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med ungdom.

- a. UFU skal arbeide aktivt, og helst saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan, for å fremje saka.
- b. UFU vil vere ein bidragsytar for å vere med å utarbeide retningslinjer for medverknadsorgana.

4. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

- a. UFU skal utarbeide ein betre heimeside med meir informasjon.
- b. UFU skal leggje ut minimum ein sak kvar veke.
- c. UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, på fylkeshuset, kulturmønstringa, osv.
- d. UFU skal ha minst fire sakar i media i løpet av 2014.
- e. UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
- f. UFU skal presentere seg og sakane til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av 2014.